Ten geleide

L. Wouda

Welkom bij het derde nummer van 2021. Bereikten wij in het vorige nummer een mijlpaal met het duizendste artikel dat de redactie had gepasseerd, dit keer maken wij weer iets unieks mee, namelijk dat we met slechts twee artikelen aan het maximum aantal pagina's van een nummer zitten.

We openen met een artikel van *McCallum et al.*, uit 'Journal of Consulting and Clinical Psychology', die een opmerkelijk onderzoek hebben verricht naar het verband tussen automutilatie bij vrouwelijke adolescenten en (het ontbreken van) validering in de opvoeding door hun moeders. De studie komt met verrassende resultaten, in die zin dat deze op gespannen voet staan met de opvatting dat gebrek aan validering een rol kan spelen bij de ontwikkeling van psychopathologie. Sterker nog, een tamelijk gangbare behandelvorm als de dialectische gedragstherapie gaat uit van een causaal verband tussen negatief en invaliderend opvoeden en de ontwikkeling van emotieregulatie problematiek. Ik adviseer u graag om de onderzoeksresultaten van *McCallum et al.* goed te bekijken: automutilatie onder adolescenten komt regelmatig voor en is voor behandelaars veelal geen gemakkelijke te benaderen probleem, dus de relevantie is groot. In de onderzoeksopzet valt op dat er gebruik is gemaakt is van een breed en gevarieerd aantal gegevensbronnen: zo zijn er niet alleen zelfrapportages verzameld, maar zijn er bijvoorbeeld ook observaties verricht van de aard van de interacties tussen moeder en dochter en dat is op dit onderwerp vooralsnog uniek. Daarbij moet wel aangetekend worden dat het aantal meetmethoden relatief groot is in verhouding tot het aantal onderzochte cases; dit verhoogt de kans op 'toevalstreffers'. Auteurs pleiten ook voor een onderzoek met grotere aantallen adolescenten, dat zich dan niet alleen richt op moeders en dochters. Hun weldoordachte bespreking van de onderzoeksresultaten is zeer relevant voor de conceptualisering van therapieën op het gebied van automutilatie. Grosso modo bepleiten auteurs een grondige heroverweging van de behandeldoelen bij deze problematiek. Men kan zich afvragen of ze niet wat ver

L. Wouda (✉)
Wassenaar, Nederland
e-mail: plwouda@me.com

gaan in het afwaarderen van het belang van validatie in de opvoeding, maar hun pleidooi om meer aandacht te hebben voor andere factoren die bij automutilatie mogelijk relevanter zijn, is alleszins passend bij de resultaten uit dit goed opgezette onderzoek.

Het tweede artikel, van *Van Eldik et al.* uit 'Psychological Bulletin', betreft een meta-analyse die is verricht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR, Nederland), in samenwerking met een auteur van de University of Rochester (VS) en deze mag op het betreffende onderwerp gerust een state of the art studie genoemd worden. Zoals u de laatste jaren heeft kunnen merken, heeft de redactie altijd enige reserves gehad ten aanzien van meta-analyses. Niet zelden zijn de afleidingen en conclusies niet goed te volgen en daarmee alleen al twijfelachtig; statistische 'humbug' kwam soms in de plaats van heldere en logische overtuigingskracht. Dit artikel van *Van Eldik et al.* plaatsen we niet zozeer omdat het van Nederlandse onderzoekers is, en ook niet omdat het gemakkelijk leest, maar omdat het een meta-analyse is die goed in elkaar zit, en waarvan de conclusies goed te volgen zijn. Als in ons vakgebied de trend naar meer en meer meta-analyses niet te stuiten is, wat wel aannemelijk is, dan is te hopen dat de kwaliteit daarvan ook zo hoog is als van dit artikel. De studie gaat over de mogelijke verbanden tussen de kwaliteit van de partnerrelatie van ouders en de ontwikkeling van internaliserende of externaliserende problemen bij hun kinderen. Een belangrijk onderdeel vormt de invloed van de aard en de frequentie van ouderlijk conflict op de ontwikkeling van kinderen. Voor de meta-analyse zijn 169 afzonderlijke studies bestudeerd, waarbij zelfs ook aandacht is voor fysiologische reacties op conflict. Het betreft een fijnmazige analyse waarin verschillende dimensies van de gezinscultuur onder de loep worden genomen. Het is daarmee een artikel dat je ook prima kunt gebruiken als een naslagwerk waarin terug te vinden is wat de huidige kennis is over bepaalde aspecten van dit onderwerp. Ik zou haast zeggen, het past niet in één referaat voor je collega's, maar zou meerdere malen kunnen terugkomen. Ook zijn er enkele interessante uitkomsten die voor auteurs zelf min of meer verrassend waren en die een weerlegging vormen van langer bestaande ideeën over de invloed van de ouderlijke relatie op de ontwikkeling van het kind. Kortom, een studie die alleszins de moeite waard is voor gezins- en relatietherapeuten.

Ik wens u veel genoegen met dit nummer!

Lot Wouda,
Hoofdredacteur 'Gezinstherapie Wereldwijd'